

משרד החקלאות ופיתוח הכפר
החטיבה למחקר, כלכלה ואסטרטגיה

מדיניות רגולציה

שיפור הרגולציה והפחתת הבירוקרטיה

דוח לשנת 2016

מרץ 2017

מהי מדיניות רגולציה?

מדיניות רגולציה מבטיחה שהרגולציה תהיה באיכות המיטבית – תשיג את מטרותיה עם נטל מינימלי על הציבור.

באמצעות מדיניות רגולציה, הממשלה מבטיחה שהרגולציה בישראל תהיה פשוטה, יעילה וברורה. מדיניות רגולציה מאפשרת להפחית את עלויות הרגולציה תוך הגשמת המטרות הציבוריות שהרגולציה נועדה לקדם.

מסגרת רגולטורית ברורה, פשוטה ויציבה היא תנאי הכרחי לצמיחה ולהתפתחות כלכלית.

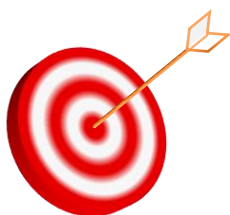
התהליך כולל ניתוח של הרגולציה, שיח עם הציבור, בחינת חלופות להפחתת עלויות הרגולציה וכימות השפעת הרגולציה על המשק.

מה בוצע בשנת 2016?

עיקרי תכניות חדשות שגובשו

גובשו **8** תכניות משרדיות להפחתת נטל רגולטורי ב-**17** תחומים רגולטוריים

ייעול תהליכים באמצעות מעבר לפיקוח מבוסס ניהול סיכונים בנמלים

מעבר למערכות מחשוב והפסקת השימוש בפקסים

בסך הכל צפוי חיסכון ישיר של כ-**180 מיליון ₪** בשנה למשק

מה בוצע בשנת 2016?

ביצוע תכניות שגובשו בשנים קודמות

תיקון תקנות האריץ את תוקף רישיון לתכשירים ווטרינרים מ-3 שנים ל-6 שנים

פורסמו נהלים ברורים לתהליך רישוי של תרכיבים (חיסונים) ווטרינרים

הכפלה פי 2 של מספר התיקים הנדונים בוועדה הבין-משרדית לרישוי חומרי הדברה

שתי מעבדות פרטיות חדשות אושרו לביצוע בדיקות רגולטוריות של חומרי הדברה

דוח תחום מדיניות רגולציה לשנת 2016

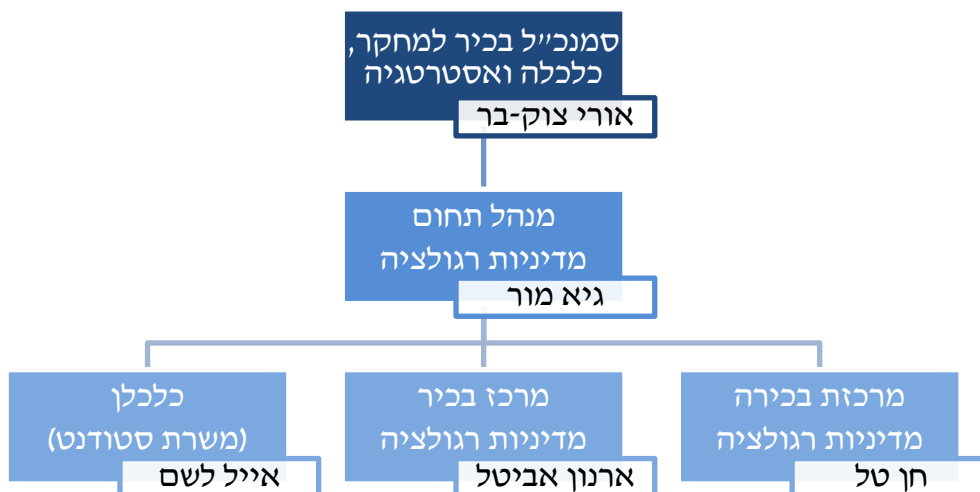
כללי

1. בהתאם להחלטת ממשלה מס' 2118, מתאריך 22.10.2014, שעניינה "הפחתת הנטל הרגולטורי" ("החלטת ממשלה 2118"), נדרשים כלל משרדי הממשלה לבצע תכניות להפחתת הנטל הרגולטורי הקיים ולהעריך את ההשפעות של רגולציה חדשה בטרם אימוצה.
2. דוח זה מסכם את פעילות תחום מדיניות רגולציה ואת ביצוע תכנית החומש להפחתת הנטל הרגולטורי בשנת 2016, במשרד החקלאות ופיתוח הכפר ("המשרד"). דוח זה סוקר בתמצית את מצב ההתקדמות בביצוע התכניות להפחתת הנטל הרגולטורי נכון ליום 1.3.2017. הפרטים המלאים מתוארים בהרחבה בתכניות המשרדיות להפחתת נטל רגולטורי.
3. התכניות להפחתת נטל רגולטורי ודוחות בחינת רגולציה חדשה ("חקיקה חכמה" – RIA) מפורסמים באתר האינטרנט של היחידה: <http://bit.ly/2jnkFge>.

תחום מדיניות רגולציה

4. תחום מדיניות רגולציה הוקם כחלק מן החטיבה למחקר, כלכלה ואסטרטגיה. התחום אחראי לסייע ליחידות המשרד בגיבוש וביצוע תכניות משרדיות להפחתת הנטל הרגולטורי, בהטמעת מתודולוגיית "חקיקה חכמה" (RIA) ובפיתוח כלים לניהול סיכונים. בנוסף התחום מלווה פרויקטים לייעול תהליכים שונים בהתאם לצרכי המשרד.
5. במהלך החודשים יולי-אוגוסט 2016 נקלטו בתחום שני עובדים בדרגת מרכז בכיר, ובכך הושלם תהליך הקמת היחידה.
6. תחום מדיניות רגולציה ערך לאורך השנה פעולות להכשרה והדרכה של רגולטורים בכל הנוגע לקבלת החלטות בגיבוש רגולציה, ייעול תהליכים ושימוש בכלי ניהול סיכונים. ביום 28.7.2016 נערך כנס להנהלת המשרד בנושא "מדיניות רגולציה" בהשתתפות השר ומנכ"ל המשרד.
7. ניתן ליצור קשר עם תחום מדיניות רגולציה באמצעות כתובת הדואר האלקטרוני: regulation@moag.gov.il.

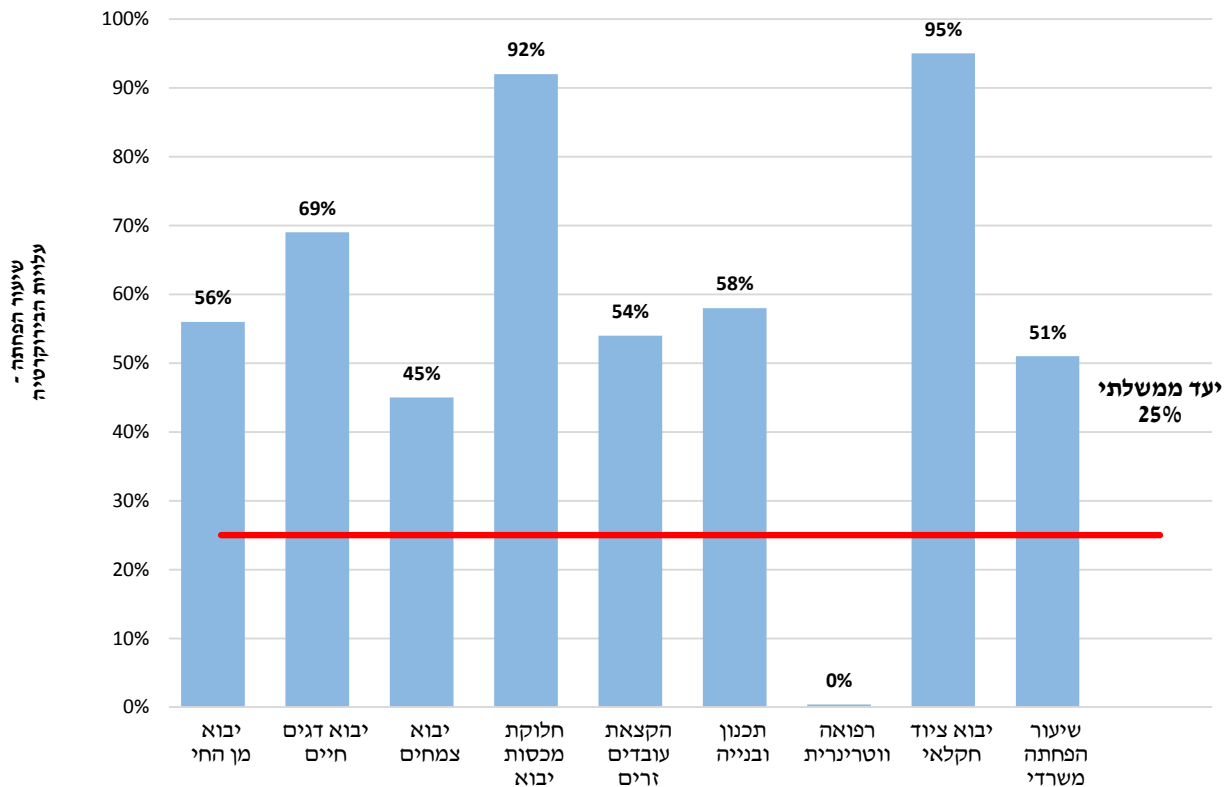
מבנה ארגוני – תחום מדיניות רגולציה

תמצית עבודת המשרד בשנת 2016

8. ביום 9.6.2016 התקבלה החלטת ממשלה מס' 1521 (רג/4), שעיינה את התכניות שגובשו בשנת 2015: "הפחתת הנטל הרגולטורי במשרד החקלאות ופיתוח הכפר – תכשירים כימיים לצמחים ותכשירים לשימוש ווטרינרי". המשרד החל לבצע את התכניות המשרדיות להפחתת נטל רגולטורי שגובשו בשנת 2015:
- 8.1. רישוי תכשירים כימיים לצמחים (חומרי הדברה).
 - 8.2. רישוי תכשירים ווטרינריים (חומרי חיטוי, חיסון והדברה).
 - 8.3. רישוי סיטונאים לשיווק פירות וירקות.
9. בשנת 2016 גובשו תכניות להפחתת הנטל הרגולטורי ב-17 תחומי רגולציה, תחת אחריותם של שמונה רגולטורים:
- 9.1. השירותים הווטרינרים, מחלקת יבוא-יצוא: יבוא מוצרים מן החי. בו נכללים מספר תחומים: יבוא בשר, יבוא ביצים, יבוא דגים, יבוא מזון לבעלי חיים, יבוא חיות משק, יבוא חיות מחמד, יבוא תרכיבים (חיסונים) ויבוא מוצרים אחרים מן החי.
 - 9.2. אגף לדיג ולחקלאות מים: יבוא מיני דגים חיים.
 - 9.3. השירותים להגנת הצומח, אגף ההסגר: יבוא מוצרים מן הצומח. בו נכללים מספר תחומים: הערכת סיכונים ביבוא צמחים ומוצרים מן הצומח, הסגר ביבוא צמחים ומוצרים מן הצומח, והסגר לאחר השחרור מן הנמל.
 - 9.4. אגף סחר חוץ: חלוקת מכסות יבוא.
 - 9.5. הרשות לתכנון (גורמי ייצור): הקצאת עובדים זרים לחקלאות.
 - 9.6. הרשות לתכנון (תכנון ופיתוח הכפר): תכנון ובנייה של מבנים חקלאיים.
 - 9.7. השירותים הווטרינריים: הסדרת מקצוע הרפואה הווטרינרית.
 - 9.8. שירות ההדרכה והמקצוע: יבוא ציוד חקלאי.
10. תכניות אלו אושרו על-ידי הרגולטורים ועל-ידי מנכ"ל המשרד, ופורסמו בחודש דצמבר 2016. יש לציין כי ביצוע התכנית בתחום חלוקת מכסות יבוא הושלם בשנת 2016.
11. בסך הכל התכניות שגובשו בשנת 2016 צפויות להביא לחיסכון בהיקף של כ-180 מיליון ₪ בשנה בעלויות הישירות ולחיסכון עקיף בהיקף של כ-580 מיליון ₪. מדובר בהפחתה של 51% מן העלויות הישירות של הבירוקרטיה בתחומים שטופלו. התרשים הבא מסכם את שיעור ההפחתה הצפוי בעלויות הבירוקרטיה, בעקבות ביצוע התכניות שגובשו בשנת 2016:¹

¹ שיעור ההפחתה המשרדי הוא השיעור המשולל של עלויות הבירוקרטיה שהופחתו מתוך סך העלויות שכומתו בכל התחומים יחד. התכנית המשרדית בתחום הסדרת מקצוע הרפואה הווטרינרית לא צפויה להביא להפחתת עלויות בירוקרטיה. להרחבה ראו בהמשך דוח זה.

12. בחודש נובמבר 2016 החל תהליך העבודה על תחומי הרגולציה שנכללים בשנת 2017 במסגרת תכנית החומש הממשלתית.

עיקרי תהליך ניתוח וכימות עלויות הרגולציה

13. החלטת ממשלה 2118 מורה כי החל משנת 2016, התכניות המשרדיות להפחתת הנטל הרגולטורי יביאו להפחתה של 25% בעלות הביורוקרטית המצרפית של התחומים שטופלו בכל משרד באותה שנה. לצורך כך בוצע כימות של כלל העלויות הישירות הנובעות מן הרגולציה ביחס לכל תחום רגולטורי שמטופל במסגרת התכנית להפחתת הנטל הרגולטורי.

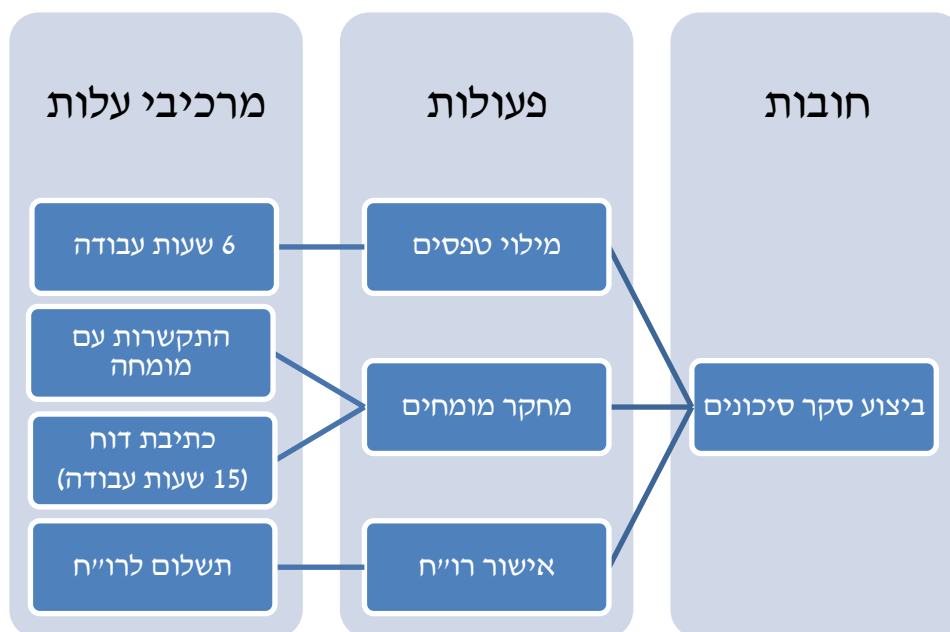
14. בהתאם להחלטת ממשלה 2118, כימות העלויות בוצע ביחס לשני סוגים של עלויות: העלות הישירה הכרוכה בעמידה בדרישות התוכן של הרגולציה (עלות הדרישות) והעלות הישירה הנובעת מתהליכי העבודה מול הרגולטור כגון חובות דיווח, הגשת בקשות וטפסים וקבלת היתרים (עלות הביורוקרטיה).² עלות הדרישות מכומתת בעלויות כספיות (ש). עלות הביורוקרטיה מכומתת הן בעלויות כספיות (ש) והן בימי המתנה הנדרשים עד לקבלת האישור, הרישיון או ההיתר מן הרגולטור.

15. כימות העלויות מבוסס על שלב מקדים: ניתוח הרגולציה. "ניתוח רגולציה" הוא מתודולוגיה בין-לאומית לניתוח של הוראות הרגולציה. בניתוח זה, מפורקת הרגולציה לתהליכים הרגולטוריים (כגון הוצאת רישיון ליבוא מוצר), ולחובות הכרוכות בכל תהליך (הגשת מסמכים לצורך קבלת הרישיון). חובות אלה הן ליבת הרגולציה והן מצויות בחוקים, תקנות, צווים, נהלים, חוזרי מנכ"ל, הוראות

² בסעיף ההגדרות של החלטת ממשלה 2118 בנושא "הפחתת הנטל הרגולטורי" הוגדרו המונחים הבאים: "עלות העמידה בדרישות הרגולציה – העלות הישירה הכרוכה בעמידה בדרישות התוכן של הרגולציה"; "עלות הביורוקרטיה – העלות הישירה הנובעת מתהליכי העבודה מול הרגולטור כגון חובות דיווח, הגשת בקשות וטפסים, קבלת היתרים, זמני המתנה וכו'".

עבודה, הנחיות, טפסים וכו'. ניתוח הרגולציה מהווה את התשתית לדיון על הרגולציה ולכימות העלויות שהיא מטילה על הציבור.

16. מתוך כל חובה שזוהתה בשלב ניתוח הרגולציה, נותחו הפעולות שעל המפוקחים לבצע כדי לעמוד בחובה. רכיבי העלות של כל פעולה כומתו באמצעות מידע שנאסף מבעלי העניין, נתונים שהתקבלו מהרגולטורים ונתונים משקיים. השיח עם בעלי העניין מסייע לזיהוי נושאים בהם ניתן לשפר את הרגולציה ולאיסוף נתונים על עלויות הרגולציה. בתרשים הבא מוצגת דוגמה להמחשת הפירוק של חובות לפעולות ולמרכיבי עלות:

17. תחשיב הכימות מביא בחשבון את השכיחות היחסית של הפעולות השונות, את התוחלת של כל חובה ופעולה ואת מספר החזרות על כל תהליך בשנה.

18. רכיב עלות משמעותי הוא זמני המתנה לרגולטור. חובות בירוקרטיות מחייבות עבודה מול הרגולטור (בדיקה על-ידי הרגולטור או קבלת רישיון ממנו) ולכן יוצרות זמני המתנה של המפוקחים. ימי המתנה אינם ניתנים לביטוי כלכלי ישיר אחיד, כיוון שערך הזמן משתנה משוק לשוק. עם זאת, מדובר ברכיב מרכזי. ההמתנה משאירה חברות "מחוץ לשוק" (למשל חברה שממתינה מספר שנים עד שתקבל רישיון למכור בישראל חומרי הדברה) וחוסמת פעולות רבות (הקמת מבנים, הפעלת עסק, יבוא, יצוא וכו'). במהלך זמן ההמתנה, חל על המפוקח איסור לבצע את הפעולה שטעונה אישור ולכן מדובר בנטל משמעותי ביותר. בתחומים השונים זוהו זמני המתנה של ימים, חודשים ואף שנים לתהליך בודד.

19. כך למשל, בתחום רישוי ורישום תכשירים כימיים לצמחים (שגובשה בשנת 2015), נמצא שתהליך רישום אופייני אורך כ-5 שנים. מספר בעלי עניין דיווחו שכל שנת עיכוב ברישום חומר הדברה, גורמת לאבדן הכנסות בהיקף של כמיליון ₪ בממוצע.³ כיוון שבשנה מוגשות כ-120 בקשות לרישום חומרי הדברה, מובן שיש מחיר כלכלי משמעותי לזמני ההמתנה בתהליך רגולטורי זה.

20. כימות העלויות נעשה ביחס לעלויות הישירות של הרגולציה ואינו כולל עלויות עקיפות, עלויות אלטרנטיבה ועלויות משקיות. מתודולוגיית הכימות מבוססת על שני מקורות:

³ נתון זה לא עבר תיקוף והוא מוצג להמחשה בלבד.

- 20.1. הספר השלישי במדריך הממשלתי להפחתת הנטל הרגולטורי (2015) ("המדריך הממשלתי");
- 20.2. מדריך ה-OECD לכימות עלויות רגולציה: OECD Regulatory Compliance Cost Assessment Guidance (2014).
21. בהתאם למדריך הממשלתי, בוצע תחשיב נפרד לעלויות כספיות ולעלויות בימי המתנה. בנוסף נערך תחשיב משולב של הפחתת עלויות משוכללת באחוזים: שיעור ההפחתה בעלויות בירוקרטיה כספיות קיבל משקל של 75%, ושיעור ההפחתה בימי המתנה קיבל משקל של 25%.⁴

⁴ ראו עמ' 69 למדריך הממשלתי.

ביצוע תכניות להפחתת נטל רגולטורי קיים

א. תכניות להפחתת נטל רגולטורי שגובשו בשנת 2015

א.1. רישוי תכשירים כימיים לצמחים

22. התכנית בחנה את הרגולציה הקיימת בתחום רישוי ורישום תכשירים כימיים לצמחים (חומרי הדברה). היקף הפעילות בשוק המוסדר עומד על כ-1 מיליארד ₪ בשנה. התכנית אושרה בחודש פברואר 2016.

23. הצעדים המרכזיים במסגרת התכנית הם הגדלת מספר התיקים הנדונים בוועדה הבין משרדית (בכדי לקצר את זמני הממתנה לשלב מרכזי זה), הבחנות בדרישות הרגולציה ביחס לתכשירים בעלי רישיון ממדינות מאושרות וגיוס טוקסיקולוג – אשר יהווה מוקד ידע מקצועי שיאפשר ייעול תהליכי הרישוי של חומרי הדברה.

24. עד כה הושלם הביצוע של גיוס הטוקסיקולוג, הארכת תוקף הרישיון פי 2, פרסום נוהל הסתייעות במעבדות פרטיות שיאפשר להגדיל פי 3 את היקף בדיקות המעבדה (שאריות חומרי הדברה) המבוצעות במעבדות פרטיות, הגדלת מספר התיקים הנדונים בוועדה בין משרדית, מתן פטור לדשנים מינרלים ועוד מספר צעדים. הצעדים שיושמו עד כה יביאו לשתי תוצאות מרכזיות. הראשונה – מתן הקלות ואף פטורים מתהליך הרישוי למגוון סוגי תכשירים. השנייה – קיצור ופישוט תהליך הרישום. קיצור התהליך יושג הן באמצעות ייעול וזירוז תהליכי העבודה והן באמצעות קליטת טוקסיקולוג מומחה, והוא יבוא לידי ביטוי במהלך השנה הקרובה.

25. במקביל, המשרד עובד על "מסלולים ירוקים" לרישוי מזורז של תכשירים שנרשמו במדינות מוכרות, הקלות ברישוי תכשירים המיועדים ליצוא, אימוץ סטנדרטים לגבי איכות התכשיר, מחשוב טפסים ותהליכי העבודה ובחינה של הצורך בהוכחת יעילות התכשיר.

26. הטבלה הבאה מציגה את סטטוס הביצוע של הצעדים במסגרת התכנית.

צעד	מועד קבוע לסיום	סטטוס ביצוע
1. הארכת תוקף תעודת הרישום מ-3 ל-6 שנים	1.6.2016	הושלם
2. אימוץ נורמות וכלי עבודה לשיפור הוודאות והבהירות בעבודת הרגולטור	15.7.2016	ממתין
3. הסתייעות במעבדות חיצוניות	15.6.2016	הושלם
4. עדכון תקנות בדבר רמה מותרת של שאריות	1.4.2016	הושלם
5. שימוש במחשוב ובמערכות לניהול מידע	1.5.2016	החל ביצוע
6. הבהרת הדרישות לעניין הוכחת איכות התכשיר	1.5.2016	החל ביצוע
7. הגדלת מספר התיקים הנדונים בוועדה הבין משרדית	1.5.2016	הושלם
8. אצילת סמכות הרגולטור להעניק תעודות רישום	1.12.2016	הושלם
9. הבחנות בדרישות הרגולציה ביחס לתכשירים בעלי רישיון ממדינות מאושרות	1.11.2016	החל ביצוע
10. פטור מחובת רישיון לתכשירים המיועדים ליצוא בלבד	1.7.2016	החל ביצוע
11. ביטול החובה לקבל מהרגולטור רישיון לצורך ייבוא דשנים מינרלים	1.4.2016	הושלם
12. גיוס טוקסיקולוג	1.6.2016	הושלם

27. תחום רישוי ורישום תכשירים כימיים לצמחים טופל בשנת 2015, שהיוותה שנת ניסוי מקדים (pilot). מכיוון שמדובר בשנת ניסוי מקדים, הליכי הפחתת הנטל הרגולטורי שנערכו בשנה זו פטורים מן החובה למדוד את הנטל הרגולטורי ואת שיעור ההפחתה הצפוי. על כן, קיים רק אומדן מוערך של שיעור צמצום הנטל הרגולטורי. אומדן הנטל הרגולטורי שהופחת עד כה הוא 10.2%.

א.2. רישוי תכשירים ווטרינריים

28. התכנית בחנה את הרגולציה הקיימת בתחום רישוי ורישום תכשירים לשימוש ווטרינרי. תכשירים ווטרינריים מתחלקים לשתי קטגוריות: תכשירים כימיים (המשמשים להדברה, לניקוי ולחיטוי) ותרכיבים ביולוגיים (חיסונים). היקף הפעילות בשוק המוסדר עומד על כ-700 מיליון ₪ בשנה. התכנית אושרה בחודש פברואר 2016.

29. הצעדים המרכזיים במסגרת התכנית הם הבהרת הרגולציה בתחום רישוי התרכיבים באמצעות פרסום תקנות ונהלים מפורטים, אימוץ הרגולציה האירופית ברישוי תרכיבים, מסלול רישוי מזורז לתרכיבים הרשומים באירופה, הארכת תוקף הרישיונות, הקמת מערך GMP (פיקוח על תנאי יצור נאותים) שיאפשר יצוא של תרכיבים מישראל לחו"ל וקליטת עובדים כדי להתמודד עם מחסור בכוח אדם.

30. עד כה הושלם הביצוע של נוהל עבודה להגשת תיק תרכיבים, נוהל הכרה ברגולציה אירופית ברישוי תרכיבים, תיקון לתקנות התכשירים – שעניינו הכפלת תוקף הרישיון והבהרת תחולת התקנות. צעדים אלו יביאו לשיפור הבהירות בעבודה מול הרגולטור וצפויים להביא לקיצור תהליכי הרישוי.

31. במקביל, המשרד עובד על תיקון תקנות התרכיבים כדי שתהיה מסגרת כללים ברורה, מפורטת ומודרנית; שימוש במחשוב ובמערכות מידע בתהליכי הרישוי; הקמת מערך GMP וקליטת שני עובדים.

32. הטבלה הבאה מציגה את סטטוס הביצוע של הצעדים במסגרת התכנית.

צעד	מועד קבוע לסיום	סטטוס ביצוע
1. תיקון תקנות תרכיבים לצורך הגדרת התהליך, לוחות הזמנים והדרישות	1.1.2017	החל ביצוע
2. פרסום נוהל עבודה לתהליך רישום תרכיבים	1.3.2016	הושלם
3. התאמת תוקף רישיון תרכיבים לרגולציה האירופית	1.1.2017	החל ביצוע
4. הכרה ברגולציה אירופית ברישוי תרכיבים	1.5.2016	הושלם
5. הארכת תוקף רישיון תכשירים מ-3 ל-6 שנים	1.5.2016	הושלם
6. עדכון תקנות תכשירים כדי שיחולו על כל סוגי התכשירים הרלוונטיים	1.4.2016	הושלם
7. שימוש במחשוב ובמערכות לניהול מידע	1.4.2016	החל ביצוע
8. הסדרת תנאי ייצור נאותים של תרכיבים (GMP)	1.1.2017	החל ביצוע
9. התמודדות עם משבר כוח אדם אצל הרגולטור	1.5.2016	החל ביצוע

33. תחום רישוי ורישום תכשירים לשימוש ווטרינרי טופל בשנת 2015, שהיוותה שנת ניסוי מקדים (pilot). מכיוון שמדובר בשנת ניסוי מקדים, הליכי הפחתת הנטל הרגולטורי שנערכו בשנה זו פטורים מן החובה למדוד את הנטל הרגולטורי ואת שיעור ההפחתה הצפוי. על כן, קיים רק אומדן מוערך של שיעור צמצום הנטל הרגולטורי. אומדן הנטל הרגולטורי שהופחת עד כה הוא 23%.

3.א. רישוי סיטונאים לשיווק פירות וירקות

34. העבודה בתחום רגולטורי זה לא נעשתה במתכונת הסדירה של בחינת רגולציה קיימת. הרגולציה בתחום הרישוי הסיטונאי שולבה בתכנית העבודה לשנת 2015 כיוון שהרגולטור החליט על ביצוע רפורמה בתחום, במטרה להפחית את עלויות הרגולציה ולשפר אותה. תחום מדיניות רגולציה הצטרף לתהליך הטיוב שהחל על-ידי הרגולטור, כדי ללוות את התהליך ולהבטיח שהוא יבוצע בהתאם לעקרונות שנקבעו בהחלטת ממשלה 2118. הרגולציה כוללת את תחום רישוי סיטונאים לשיווק פירות וירקות. שווי שוק הפירות והירקות הטריים לצריכה פרטית מוערך בכ-9 מיליארד ₪ בשנה. התכנית אושרה בחודש יולי 2016.

35. במהלך גיבוש התכנית הוחלט שיש מקום לבטל את חובת הרישיון במתכונתה הנוכחית. הרגולטור הודיע לקהל המפוקחים בכתב כי אין עוד צורך בקבלת רישיון שיווק סיטוני. צעדים נוספים, עליהם הוחלט במסגרת התכנית, כוללים שינוי מעמיק ומקיף של הרגולציה ולכן נמצא שיש לבצע הליך "חקיקה חכמה" (RIA) בכדי גבש את הרגולציה תוך הערכת השפעותיה.

36. במסגרת תהליך "חקיקה חכמה" (RIA), נבחנת תופעת של ניצול פערי כוח בין חקלאים למשווקים של תוצרת חקלאית. הניתוח כולל בחינת המאפיינים של התוצרת החקלאית (תוצרת מתכלה, חוסר הומוגניות) ושל מבנה השוק. במסגרת התהליך נערך שיח עם בעלי עניין, ובוצעה התייעצות עם משלחת מהאיחוד האירופי שקיימה בארץ סמינר בן יומיים על הנושא, בהשתתפות הציבור ובעלי עניין. התהליך עדיין בעיצומו.

37. תחום רישוי סיטונאים לשיווק פירות וירקות טופל בשנת 2015, שהיוותה שנת ניסוי מקדים (pilot). מכיוון שמדובר בשנת ניסוי מקדים, הליכי הפחתת הנטל הרגולטורי שנערכו בשנה זו פטורים מן החובה למדוד את הנטל הרגולטורי ואת שיעור ההפחתה הצפוי. על כן, קיים רק אומדן מוערך של שיעור צמצום הנטל הרגולטורי. בעקבות ביטול הדרשה לרישיון לשיווק סיטונאי של פירות וירקות, אומדן הנטל הרגולטורי שהופחת עד כה הוא 100%.

ב. תכניות להפחתת נטל רגולטורי שגובשו בשנת 2016

ב.1. יבוא בעלי חיים ומוצרים מן החי

38. התכנית בחנה את הרגולציה הקיימת בתחום יבוא בעלי חיים ומוצרי מן החי. הרגולציה חלה על יבוא בשר, יבוא ביצים, יבוא דגים, יבוא מזון לבעלי חיים, יבוא חיות משק, יבוא חיות מחמד, יבוא תרכיבים (חיסונים) ויבוא מוצרים אחרים מן החי. היקף הפעילות בשוק המוסדר עומד על כ-5.8 מיליארד ₪ בשנה. התכנית אושרה בחודש דצמבר 2016.

39. הצעדים המרכזיים במסגרת התכנית הם: הארכת תוקף לחיי המדף של בשר מצונן מיובא; אימוץ מדיניות Pre-Listing (אישור מפעלי הייצור על-ידי הרשות הווטרינרית במדינה הזרה לצורך יבוא לישראל, כתחליף לאישור פרטני של מפעלי הייצור ע"י הרגולטור הישראלי); העברת הבדיקות של מדי

הטמפרטורה במשלוחי הבשר מחוץ לנמל אל בתי הקירור; פרסום נוהל עבור כל אחד משמונה תחומי היבוא השונים (בשר, ביצים וכו'); צמצום מספר המסמכים שיש להגיש לצורך שחרור מן הנמל. 40. עד כה הושלם הביצוע של הצעדים הבאים: אימוץ מדיניות ה-Pre-Listing בתחום הבשר והביצים; הארכת תוקף רישיונות היבוא בבשר ובביצים מחצי שנה לשנה; איחוד רישיונות – הנפקת רישיון יבוא אחד עבור כל מפעלי הבשר המאושרים (לעומת הנפקת רישיון נפרד עבור כל מפעל שממנו היבואן היה מייבא סחורה); העברת הבדיקות הפיזיות ובדיקות הטמפרטורה של משלוחי הבשר לבתי קירור. 41. במקביל, המשרד פועל ליישום מדיניות ה-Pre-Listing בתחום המספוא ובמוצרים אחרים מבע"ח (כגון: עורות וקרניים); איחוד מערכות המידע של מחלקת פיקוח מוצרים מן החי ומחלקת יבוא-יצוא; צמצום כמות המסמכים הנדרשים לצורך שחרור מן הנמל; מתן אפשרות לסימון מוצרי המספוא במחסן היבואן.

42. הטבלה הבאה מציגה את סטטוס הביצוע של הצעדים במסגרת התכנית:

צעד	מועד קבוע לסיום	סטטוס ביצוע
1. Pre-Listing ביבוא בשר	1.3.2017	הושלם
2. Pre-Listing ביבוא ביצים	1.3.2017	הושלם
3. Pre-Listing ביבוא מספוא	1.9.2017	החל ביצוע
4. Pre-Listing ביבוא מוצרים אחרים מבע"ח	1.9.2017	החל ביצוע
5. איחוד מערכות מחשוב	1.6.2017	ממתין
6. צמצום מסמכים בנמל	1.4.2017	החל ביצוע
7. הארכת תוקף רישיונות	1.3.2017	הושלם
8. איחוד הרישיונות בתחומים הבאים: בשר, ביצים, מספוא, מוצרים אחרים מבע"ח.	1.9.2017	החל ביצוע
9. צמצום כמות הבדיקות בנמל בבשר וביצים	1.12.2017	ממתין
10. מדיניות יבואן בפיקוח מוגבר	1.12.2017	החל ביצוע
11. העברת בדיקות רגשי הטמפ' אל בתי הקירור	1.9.2016	הושלם
12. העברת בדיקות רגשי הטמפ' אל בתי תחנות המיון	1.12.2017	החל ביצוע
13. מתן אפשרות לשימוש ברגשי טמפ' כתחליף לרגש הטמפ' של המכולה	1.12.2017	החל ביצוע
14. הגדרת דרכי הפניה לרגולטור	1.3.2017	החל ביצוע
15. העלאת אגרות לשרת התשלומים	1.12.2017	החל ביצוע
16. ביטול הדרישה להודעה מוקדמת על הגעת משלוח לנמל בבשר ובביצים	1.12.2016	הושלם
17. פרסום נוהל עבור כל תחום יבוא	1.12.2017	החל ביצוע
18. רשימת תפוצה למפוקחים	1.3.2017	החל ביצוע
19. מסירת טופס פסילה באנגלית	1.12.2017	החל ביצוע
20. הארכת תוקף חיי מדף של בשר מצונן	1.4.2017	החל ביצוע
21. צמצום הכמות הנבדקת בבתי הקירור	1.12.2017	ממתין
22. ביטול החובה להציג בית קירור קולט בנמל	1.12.2016	הושלם
23. הקמת תשתית מחשוב בבתי הקירור ובתחנות המיון	1.9.2016	הושלם
24. איחוד רישיונות היבוא של אגף המספוא ושל מחלקת יבוא יצוא	1.6.2017	החל ביצוע
25. ביטול הדרישה לסימון מוצרי מספוא בעברית או אנגלית בנמל	1.3.2017	החל ביצוע
26. הוצאת בדיקות המספוא ובדיקות מוצרים אחרים אל מחוץ לנמל	1.3.2017	ממתין

27.	התאמת אחוז הבדיקות במספוא בהתאם לניהול סיכונים	1.3.2017	החל ביצוע
28.	הסרת פיקוח על תוספי תזונה של בעלי חיים	1.3.2017	החל ביצוע
29.	תיאום בין מחלקת יבוא יצוא לבין אגף הדיג בנמל	1.12.2016	הושלם
30.	ביטול בדיקות מין הדג עבור אגף הדיג	1.12.2016	הושלם
31.	ביטול החובה להצגת תחנת מיון קולטת	1.12.2016	הושלם
32.	ביטול מסלול הפטור ביבוא חיות מחמד	1.6.2017	החל ביצוע
33.	צמצום דרישות המידע לצורך קבלת רישיון ליבוא מספוא ומוצרים אחרים מבעלי חיים	1.12.2016	הושלם
34.	ביטול החובה לסימון תרכיבים כתנאי לשחרור מן הנמל	1.3.2017	החל ביצוע

43. במסגרת התכנית בוצע כימות של העלויות הישירות של הרגולציה ושל ההפחתה הצפויה במסגרת התכנית. בשלב זה מוקדם לבדוק את השפעת התכנית. הטבלה מציגה את ההשפעה הצפויה של כלל התכנית על סך העלויות הישירות למשק לפי תחשיב מצרפי.

עלויות לאחר הפחתה			עלות רגולציה קיימת		
בירוקרטיה		דרישות (₪)	בירוקרטיה		דרישות (₪)
ימי המתנה	כסף (₪)		ימי המתנה	כסף (₪)	
59,146	27,191,443	44,982,160	119,021	64,205,667	45,540,304

50%	58%	1%	הפחתה באחוזים
-----	-----	----	----------------------

הפחתה משוכללת באחוזים:	דרישות	בירוקרטיה
	1%	56%

ב.2. יבוא צמחים ומוצרים מן הצומח

44. התכנית בחנה את הרגולציה הקיימת בתחום יבוא צמחים ומוצרים מן הצומח, לרבות הערכת סיכונים, הסגר ביבוא צמחים ומוצרים מן הצומח, והסגר לאחר השחרור מן הנמל. היקף הפעילות בשוק המוסדר עומד על כ-8 מיליארד ₪ בשנה. התכנית אושרה בחודש דצמבר 2016.

45. הצעדים המרכזיים במסגרת התכנית הם: קיצור זמני המתנה בתהליך הערכת הסיכונים המקדמית (PRA) והגברת השקיפות מול היבואנים; הארכת תוקף רישיון יבוא; מעבר להנפקת רישיונות באמצעים אלקטרוניים; הפחתת שיעור הבדיקות בנמלים באמצעות כלים לניהול סיכונים; והכרה במעבדות פרטיות נוספות.

46. עד כה הושלם הביצוע של מספר צעדים. הראשון, הארכת תוקף רישיון היבוא. החל מינואר 2017, כל רישיונות היבוא יינתנו לתקופה של חמש שנים (פרט למוצרים חדשים לאחר PRA ורשימה מצומצמת של מוצרים בעלי רגישות גבוהה) – עד כה תוקף הרישיונות היה לתקופה של בין חצי שנה לשנתיים. צעד נוסף שבוצע הוא פרסום רשימות מוצרים מאושרים ליבוא (שבוצע עבורם הערכת סיכונים מקדמית (PRA)), וכן פורסמה רשימת המפרט סטטוס התיקים הפתוחים אשר יוצרת שקיפות אל מול היבואנים לגבי הטיפול בתיק.

47. במקביל, המשרד החל בביצוע צעדים נוספים, ביניהם:

- 47.1. עדכון תקנות היבוא – במסגרת צעד זה תעודכן רשימת נגעי ההסגר, יינתנו הקלות בדרישות היבוא בדגש על העברת מוצרים ללא רישיון יבוא אלא עמידה בדרישות יבוא כמפורט בתקנות, בדיקות המעבדה יעודכנו בהתאם לעדכון נגעי ההסגר.
- 47.2. שיפור שיטת הערכת הסיכונים – מיפוי מוצרים וניתוח רמת הסיכון הכרוכה בכל אחד מהם, לצורך התאמת היקף ושיטת הבדיקות לרמת הסיכון.
- 47.3. הקמת מאגר נגעים – היחידה התקשרה עם מומחה חיצוני לאיסוף נתונים ולהקמת מערכת מידע תומכת.
- 47.4. עדכון ופרסום נהלי עבודה בנושאים מגוונים – תהליך הערכת סיכונים (PRA), הנפקת רישיונות יבוא ושחרור מהנמלים. הנהלים יעודכנו בהתאם לצעדים המפורטים בתכנית.
- 47.5. הכרה במעבדות חיצוניות – היחידה גייסה עובדת לטובת יישום הצעדים וכן פועלת באופן יזום מול רשות ההסמכה למעבדות לקידום הנושא.
48. הטבלה הבאה מציגה את סטטוס הביצוע של הצעדים במסגרת התכנית.

צעד	מועד קבוע לסיום	סטטוס ביצוע
1. אמצעים לאיסוף מידע וניתוח	1.9.2017	ממתין
2. שיתוף היבואנים בתהליך	1.3.2017	החל ביצוע
3. שקיפות	1.3.2017	החל ביצוע
4. ייעול הקצאת המשאבים לצורך הליך הערכת סיכונים	1.3.2017	החל ביצוע
5. ועדת התיעודף	1.3.2017	החל ביצוע
6. ביטול שאלון הכדאיות הכלכלית	1.3.2017	החל ביצוע
7. מפרט אחיד לאיסוף מידע	1.3.2017	החל ביצוע
8. קיצור זמני ההמתנה להערכת הסיכונים	1.3.2017	החל ביצוע
9. פניה מהנהלת השירותים להגנת הצומח למדינה המייצאת	1.3.2017	החל ביצוע
10. בקרה מקצועית	1.3.2017	החל ביצוע
11. הקמת מאגר נגעים	1.10.2017	החל ביצוע
12. ביצוע בדיקה של הנגעים הקיימים בישראל	1.11.2017	החל ביצוע
13. עדכון ופרסום רשימת נגעי הסגר	1.11.2017	החל ביצוע
14. מתן הקלות בדרישות היבוא ופטור מן החובה לרישיון	1.11.2017	החל ביצוע
15. צמצום בדיקות מעבדה מנדטוריות	1.11.2017	החל ביצוע
16. הארכת תוקף הרישיון	1.1.2017	הושלם
17. מערכת מחשוב להנפקת רישיונות יבוא	1.12.2018	החל ביצוע
18. ביטול הדרישה למסירת הרישיון בעותק מקורי פיזי	1.2.2017	ממתין
19. ביטול הדרישה להגשת בקשה לרישיון מראש	1.2.2017	ממתין
20. הפחתת שיעור המשלוחים הנבדקים בנמלים באמצעות פיקוח מבוסס ניהול סיכונים	1.12.2017	ממתין
21. ביטול הדרישה לבדיקות ויזואליות לעלים יבשים	1.3.2017	החל ביצוע
22. הרחבת הידע המקצועי של המפקחים בנמל	31.3.2017	הושלם

23.	הבטחת אחידות בבדיקות בנמלים	1.2.2017	ממתין
24.	איחוד משלוחים בעלי מאפיינים זהים	1.2.2017	ממתין
25.	צמצום מספר המכולות הנבדקות בכל משלוח	1.2.2017	ממתין
26.	ביטול בדיקות מעבדה כפולות לפי תעודת הבריאות	1.11.2017	החל ביצוע
27.	מסירת הודעה על עיכוב משלוח או על ביצוע בדיקה נוספת	1.2.2017	החל ביצוע
28.	קיצור שלבים בירוקרטיים בנמלים	1.2.2017	החל ביצוע
29.	קביעת מסגרת זמן מירבית לביצוע בדיקות מעבדה	1.2.2017	החל ביצוע
30.	טיפול בנגעים	1.11.2017	החל ביצוע
31.	צמצום הדרישה לנוכחות מפקח בעת טיפול	1.2.2017	ממתין
32.	הקמת מתקן טיפולים בנמלים	31.12.2018	החל ביצוע
33.	הכרה במעבדות פרטיות נוספות לביצוע בדיקות ביולוגיות	31.12.2017	החל ביצוע
34.	הכרה במתקני מו"פ ומעבדות חברות הזרעים כמתקני הסגר מאושרים	31.12.2017	החל ביצוע
35.	"מסלול ירוק" ליבוא זרעים בכמויות מזעריות לצרכי מו"פ	1.3.2017	החל ביצוע
36.	פרסום רשימת מטמנות מאושרות	1.1.2017	ממתין
37.	בחינת תנאי היבוא של מוצרים שבוצעה עבורם הערכת סיכונים בעבר	31.12.2017	ממתין
38.	מערכות מחשוב וניהול ידע	31.12.17	החל ביצוע
39.	שיפור האכיפה	1.7.2017	החל ביצוע
40.	פרסום נהלים והוראות	1.3.2017	החל ביצוע
41.	מחשוב אגרות	31.12.2017	ממתין

49. במסגרת התכנית בוצע כימות של העלויות הישירות של הרגולציה ושל ההפחתה הצפויה במסגרת התכנית. בשלב זה מוקדם לבדוק את השפעת התכנית. הטבלה מציגה את ההשפעה הצפויה של כלל התכנית על סך העלויות הישירות למשק לפי תחשיב מצרפי.

עלויות לאחר הפחתה			עלות רגולציה קיימת		
בירוקרטיה		דרישות (₪)	בירוקרטיה		דרישות (₪)
ימי המתנה	כסף (₪)		ימי המתנה	כסף (₪)	
160,125	125,323,205	64,959,700	331,507	227,782,145	64,960,180
41.5%	45%	0%	הפחתה באחוזים		
בירוקרטיה		דרישות	הפחתה משוכללת באחוזים:		
45%		0%			

ב.3. יבוא ציוד חקלאי

50. התכנית בחנה את הרגולציה הקיימת בתחום יבוא ציוד חקלאי. היקף הפעילות בשוק המוסדר עומד על כ-1.5 מיליארד ₪ בשנה. התכנית אושרה בחודש דצמבר 2016.
51. הצעדים המרכזיים במסגרת התכנית הם ייעול ופישוט תהליך הרישוי של יבוא ציוד חקלאי באמצעות אימוץ הרגולציה הבין-לאומית וכן הסרת הרגולציה מקבוצה רחבה של כלים וציוד.
52. עד כה הושלם הביצוע של אימוץ הרגולציה האירופית בתחום יבוא טרקטורים (IMR), ואיחוד התהליך תחת שלושה מסלולי רישוי. במסגרת צעד זה צומצם מספר המסמכים הנדרשים לרישוי יבוא של טרקטורים מ-20 ל-2. ה-IMR כולל עדכון והקלות של הדרישות עבור טרקטורים משומשים. בנוסף, רשימת הדגמים שנבדקו וכבר אושרו בעבר, פורסמה באתר האינטרנט של המשרד. צעדים אלו יביאו להקלה דרמטית בתהליכי היבוא (עבור היבואנים ועבור הרגולטור).
53. במקביל, המשרד עובד על אימוץ הרגולציה האמריקאית בנוגע ליבוא טרקטורים; אימוץ הרגולציה האירופית והאמריקאית ביבוא מכונות ניידות, מדשנים ומרססות; וביטול הרגולציה משורה של כלים וציוד.
54. הטבלה הבאה מציגה את סטטוס הביצוע של הצעדים במסגרת התכנית.

צעד	מועד קבוע לסיום	סטטוס ביצוע
1. אימוץ רגולציה האירופית - ביבוא טרקטורים	1.1.2017	הושלם
2. צמצום מספר המסמכים הדרושים לצורך קבלת רישיון	1.1.2017	הושלם
3. אימוץ הרגולציה האמריקאית - ביבוא טרקטורים	1.12.2017	החל ביצוע
4. פרסום נוהל יבוא ציוד חקלאי	1.6.2017	החל ביצוע
5. פרסום רשימה מעודכנת של דגמים שיובאו לישראל בעבר	1.3.2017	החל ביצוע
6. שינוי הגדרות ביבוא טרקטורים משומשים	1.6.2017	החל ביצוע
7. הגשת בקשה לרישיון באופן אלקטרוני	1.12.2017	החל ביצוע
8. הסדרה של יבוא מקביל של טרקטורים	1.1.2017	הושלם
9. ביטול הדרישה לתרגם את כלל מדריך המשתמש לעברית	1.6.2017	החל ביצוע
10. הסרת אחריותו של משרד החקלאות כרשות מאשרת יבוא של ציוד חקלאי אחר	31.12.2016	החל ביצוע
11. אימוץ הרגולציה האמריקאית והאירופית ליבוא מכונות ניידות, מרססים ומדשנות	1.9.2017	החל ביצוע
12. תחום האסדרה של טרקטורים ומכונות ניידות יועבר לאחריות משרד התחבורה	-	ממתין
13. הארכת תוקף רישיון היבוא	1.6.2017	הושלם
14. ניהול מעקב ממוחשב אחר הגשת בקשות	1.12.2017	החל ביצוע

55. במסגרת התכנית בוצע כימות של העלויות הישירות של הרגולציה ושל ההפחתה הצפויה במסגרת התכנית. בשלב זה מוקדם לבדוק את השפעת התכנית. הטבלה מציגה את ההשפעה הצפויה של כלל התכנית על סך העלויות הישירות למשק לפי תחשיב מצרפי.

עלויות לאחר הפחתה			עלות רגולציה קיימת		
בירוקרטיה		דרישות (שח)	בירוקרטיה		דרישות (שח)
ימי המתנה	כסף (שח)		ימי המתנה	כסף (שח)	
3,274	59,186	0	24,368	2,824,918	13,122,376

הפחתה באחוזים		
86.6%	97.9%	100%

בירוקרטיה		דרישות	הפחתה משוכללת באחוזים:
95.1%		100%	

ב.4. חלוקת מכסות יבוא

56. התכנית בחנה את הרגולציה הקיימת בתחום חלוקת מכסות יבוא בפטור ממכס או במכס מופחת. שווי המכסות המחולקות בשנה עומד על כ-350 מיליון ₪ בשנה. התכנית אושרה בחודש דצמבר 2016.

57. הצעדים המרכזיים במסגרת התכנית הם ביטול השימוש בפקס ומעבר למערכת ממחושבת, צמצום מספר המסמכים שנדרש להגיש בשלב אישור היבואן, פישוט הנהלים, הארכת תוקף רישיון היבוא, ביטול חובות סימון ביבוא דבש וחלוקת מוקדמת של מכסות ידועות מראש.

58. הביצוע של כלל הצעדים הושלם עוד במהלך שנת 2016. כתוצאה מכך תהליך קבלת מכסות היבוא הפך פשוט וקל יותר. הצעדים במסגרת התכנית מגדילים את מרווח התמרון והגמישות העסקית של היבואנים.

59. הטבלה הבאה מציגה את סטטוס הביצוע של הצעדים במסגרת התכנית.

צעד	מועד קבוע לסיום	סטטוס ביצוע
1. צמצום דרישות מסמכים כפולות בשלב אישור היבואן	1.1.2017	הושלם
2. ביטול החובה להגיש התחייבות לביצוע יבוא	1.1.2017	הושלם
3. הבהרה ופישוט של הנהלים	1.1.2017	הושלם
4. ביטול שיטת ההגרלות	1.1.2017	הושלם
5. שריון מכסות ליבואנים חדשים	1.1.2017	הושלם
6. חלוקה מוקדמת של מכסות ידועות מראש	1.1.2017	הושלם
7. פיצול המכסות הגדולות למספר פעימות במהלך השנה	1.1.2017	הושלם
8. הגדלת הכמות הפטורה ממכס במסגרת מכסה	1.1.2017	הושלם
9. התאמת הכמות במכסה לכמויות הניתנות ליבוא	1.1.2017	הושלם
10. הארכת תוקף רישיון היבוא	1.1.2017	הושלם
11. ביטול חובות ביבוא מכסות דבש	1.1.2017	הושלם
12. הטלת איסור על פרקטיקות פסולות	1.1.2017	הושלם

13.	קביעת סנקציה בגין של הפרת הנוהל או תנאי הרישיון	1.1.2017	הושלם
-----	---	----------	-------

60. במסגרת התכנית בוצע כימות של העלויות הישירות של הרגולציה ושל ההפחתה הצפויה במסגרת התכנית. בשלב זה מוקדם לבדוק את השפעת התכנית. הטבלה מציגה את ההשפעה הצפויה של כלל התכנית על סך העלויות הישירות למשק לפי תחשיב מצרפי.

עלויות לאחר הפחתה			עלות רגולציה קיימת		
בירוקרטיה		דרישות (₪)	בירוקרטיה		דרישות (₪)
ימי המתנה	כסף (₪)		ימי המתנה	כסף (₪)	
358	297,041	0	4,800	3,044,223	890,100

92.5%	90.2%	100%	הפחתה באחוזים
-------	-------	------	----------------------

הפחתה משוכללת באחוזים:	דרישות	בירוקרטיה
100%	90.8%	

ב.5. יבוא מיני דגים חיים

61. התכנית בחנה את הרגולציה הקיימת בתחום יבוא מיני דגים חיים. היקף הפעילות בשוק המוסדר עומד על עשרות מיליוני ₪ בשנה. התכנית אושרה בחודש דצמבר 2016.

62. הצעדים המרכזיים במסגרת התכנית הם מתן פטור מחובת רישיון עבור מיני דגים שנבדקו ונמצאו בטוחים, הסטת כוח אדם למשימות פיקוח בנמלים וצמצום מספר הגורמים והשלבבים בתהליך.

63. עד כה הושלם הביצוע של הצעד המרכזי במסגרת התכנית: עדכון תקנות הדיג, כך שיינתן פטור מחובת הרישיון עבור רשימה של מאות מיני דגים שמופיעים ב"רשימה הלבנה" של הרגולטור (המפורסמת בתוספת השלישית לתקנות). פטור זה יחול על כ-98% מן הבקשות שמוגשות אל הרגולטור מידי שנה. בנוסף בוצעה הארכה של תוקף הרישיון עבור מיני דגים שאינם מופיעים ברשימה הלבנה.

64. במקביל, המשרד עובד על התאמה של הוראות צו יבוא חופשי לתיקון התקנות וצמצום מספר הגורמים המעורבים בתהליך.

65. הטבלה הבאה מציגה את סטטוס הביצוע של הצעדים במסגרת התכנית.

צעד	מועד קבוע לסיום	סטטוס ביצוע
1. ביטול משטר הרישיונות ומעבר לנורמה מחייבת וברת אכיפה וענישה	1.12.2016	הושלם
2. ביטול משטר הרישיונות – תיקון צו יבוא חופשי	1.1.2017	החל ביצוע
3. פרסום נהלים עדכניים, ברורים ופשוטים	1.1.2017	ממתין
4. חידוד השקיפות והבהירות בהחלטות וועדת האינטרדוקציה	31.12.2017	ממתין
5. קיצור זמני ההמתנה בנמלים	1.1.2017	החל ביצוע
6. צמצום מספר הגורמים והשלבבים בתהליך	1.1.2017	החל ביצוע
7. שיפור הזמינות של הרגולטור	1.11.2016	ממתין
8. הארכת תוקף הרישיון	1.9.2016	הושלם

9.	הקלות בדרישות החלות על יבוא למטרות מחקר	1.1.2017	ממתין
----	---	----------	-------

66. במסגרת התכנית בוצע כימות של העלויות הישירות של הרגולציה ושל ההפחתה הצפויה במסגרת התכנית. נמצא שהעלויות הישירות משקפות רק חלק קטן מן העלויות שהרגולציה מטילה על בעלי העניין ועל המשק. בשלב זה מוקדם לבדוק את השפעת התכנית. הטבלה מציגה את ההשפעה הצפויה של כלל התכנית על סך העלויות הישירות למשק לפי תחשיב מצרפי.

עלויות לאחר הפחתה			עלות רגולציה קיימת		
בירוקרטיה		דרישות (ש"ח)	בירוקרטיה		דרישות (ש"ח)
ימי המתנה	כסף (ש"ח)		ימי המתנה	כסף (ש"ח)	
453	2,002	0	1,361	6,494	0

66.7%	69.2%	0%	הפחתה באחוזים
-------	-------	----	----------------------

הפחתה משוכללת באחוזים:	דרישות	בירוקרטיה
	0%	68.6%

ב.6. הקצאת עובדים זרים לחקלאות

67. התכנית בחנה את הרגולציה הקיימת בתחום הקצאת עובדים זרים לחקלאות. היקף הפעילות בשוק המוסדר נאמדת במיליארדי ש"ח ומשתרעת על כל ענפי החקלאות שנעזרים בעובדים זרים. השווי הכלכלי של העסקת עובדים זרים עומד על כ-2.3 מיליארד ש"ח בשנה. התכנית אושרה בחודש דצמבר 2016.

68. התכנית כללה שתי חלופות עקרוניות. החלופה הראשונה כללה הגדלת מכסת העובדים הזרים לחקלאות או ביטולה, צעד אשר ייתר את התהליך הרגולטורי הקיים, אך כרוך בחשש להגדלה מוגזת של מספר העובדים בארץ. החלופה השנייה כללה שורה של צעדים לשיפור המנגנון הנוכחי של מפקד והקצאת עובדים זרים. הדיונים הבין-משרדיים מול משרד האוצר לא הבשילו לכדי הסכמות ולכן המימוש של החלופה הראשונה לא הובא לביצוע בשלב זה.

69. הצעדים המרכזיים במסגרת התכנית הם הפחתת תדירות המפקד החקלאי לאחד לשלוש שנים, ביטול דרישות המידע עבור נתונים שמצויים ברשות המשרד ומועצות הייצור, פישוט חוברת המפקד וצמצום היקפה.

70. עד כה הושלם הביצוע של הפחתת תדירות המפקד החקלאי. מדובר בצעד שיביא לצמצום של 33% מעלויות הבירוקרטיה עבור החקלאים.

71. במקביל, המשרד עובד על שימוש במערכות מידע גיאוגרפי במפקד (אשר ייעלו את איסוף הנתונים ויפחיתו את מספר הנתונים שיש למלא), ביטול דרישות למידע שמצוי ברשות המשרד ושינויים בתוכן ובמבנה החוברת. משיקולים חיצוניים הוחלט לדחות את מועד ביצוע המפקד במספר חודשים ולכן מימוש חלק מן התכנית נדחה להמשך שנת 2017.

72. הטבלה הבאה מציגה את סטטוס הביצוע של הצעדים במסגרת התכנית.

צעד	מועד קבוע לסיום	סטטוס ביצוע
1. הפחתת תדירות המפקד החקלאי לאחת לשלוש שנים	1.3.2017	הושלם
2. שימוש במערכות מידע גיאוגרפי במפקד שיערך בשנת 2017	1.3.2017	החל ביצוע
3. הפסקת השימוש במסמכים קשיחים	1.12.2018	ממתין
4. ביטול דרישות מידע עבור נתונים שמצויים ברשות המשרד ומועצות ייצור	1.3.2017	החל ביצוע
5. שינויים בתוכן ובמבנה חוברת המפקד	1.3.2017	החל ביצוע
6. אכיפה וענישה	1.6.2017	החל ביצוע

73. במסגרת התכנית בוצע כימות של העלויות הישירות של הרגולציה ושל ההפחתה הצפויה במסגרת התכנית. בשלב זה מוקדם לבדוק את השפעת התכנית. הטבלה מציגה את ההשפעה הצפויה של כלל התכנית על סך העלויות הישירות למשק לפי תחשיב מצרפי.

עלויות לאחר הפחתה			עלות רגולציה קיימת		
בירוקרטיה		דרישות (₪)	בירוקרטיה		דרישות (₪)
ימי המתנה	כסף (₪)		ימי המתנה	כסף (₪)	
118	5,550,582	0	118	19,791,877	0

הפחתה באחוזים		
0%	72%	0%

הפחתה משוכללת באחוזים:	
דרישות	0%
בירוקרטיה	54%

ב.7. הסדרת מקצוע הרפואה הווטרינרית

74. התכנית בחנה את הרגולציה הקיימת בתחום הסדרת מקצוע הרפואה הווטרינרית, אשר כולל רישוי לעסוק במקצוע, הסמכה לתואר מומחה, דין משמעותי וכללי משמעת. היקף הפעילות בשוק עומד על כ- 475 מיליון ₪ בשנה. התכנית אושרה בחודש דצמבר 2016.

75. הצעדים המרכזיים במסגרת התכנית הם צמצום ההגבלות על פרסומת, יצירת מסלול התמחות נגיש להתמחות וצמצום העיסוק בתלונות משמעת שוליות.

76. עד כה הושלם הביצוע של צמצום הגבלות על פרסומת (נוסח של תיקון לתקנות הועבר למשרד המשפטים). צעד זה יביא לביטול של יותר מ-75% מן ההגבלות שהולטו על רופאים ווטרינרים. המגבלות שהוטלו היו ארכאיות ובלתי ניתנו לאכיפה אפקטיבית, למשל: איסור על פרסומת שיש בה פומון או מנגינה ואיסור על פרסומת בעיתונות בגדלים מסוימים.

77. במקביל, המשרד עובד על גילוי דעת שיגדיר את סוג התלונות בהן יהיה טיפול משמעותי ויבחן בין לבין תלונות שוליות או שאינן מתאימות לטיפול על-ידי הליכי המשמעת אצל הרגולטור. הרגולטור עובד בשיתוף הסתדרות הרופאים הווטרינרים על תיקון תקנות שיאפשר גמישות במתכונת ההתמחות, תוך הבטחת שמירה על הרמה המקצועית של ההתמחות.

78. הטבלה הבאה מציגה את סטטוס הביצוע של הצעדים במסגרת התכנית.

צעד	מועד קבוע לסיום	סטטוס ביצוע
1. יצירת מסלול התמחות מותאם לרופאים ווטרינרים שעובדים במקביל להתמחות	1.5.2018	החל ביצוע
2. צמצום ההגבלות על פרסומת	1.10.2017	הושלם
3. ארגון מחדש של התהליך המשמעותי וקיצור זמני הטיפול בתלונות משמעת	1.5.2018	ממתין
4. צמצום העיסוק בתלונות שוליות ושיפור הוודאות	1.5.2017	החל ביצוע
5. הרחבת מדרג אמצעי המשמעת	1.5.2018	ממתין

79. במסגרת גיבוש התכנית נמצא שתהליך הרישוי של רופאים ווטרינרים אינו יוצר עלויות רגולטוריות ישירות משמעותיות שניתן להפחית. לכן התכנית מתמקדת בטיוב איכותי של הסדרת מקצוע הרפואה הווטרינרית ומתמקדת במתכונת ההתמחות ובמערך הפיקוח על המשמעת. העלויות הכרוכות בעומסים שזוהו וטופלו אינן מהוות עלויות ישירות של ציות לרגולציה ובהתאם למתודולוגיית כימות העלויות הן לא כומתו. התכנית לא צפויה להביא להפחתת העלויות הישירות שכומתו.

עלויות לאחר הפחתה			עלות רגולציה קיימת		
בירוקרטיה		דרישות (ש"ח)	בירוקרטיה		דרישות (ש"ח)
ימי המתנה	כסף (ש"ח)		ימי המתנה	כסף (ש"ח)	
5,507	41,216	8,400,601	5,507	41,216	8,400,601
0%	0%	0%	הפחתה באחוזים		
הפחתה משוכללת באחוזים:		דרישות	בירוקרטיה		
		0%	0%		

8.2. תכנון ובניה של מבנים לחקלאות

80. התכנית בחנה את הרגולציה הקיימת בתחום תכנון ובניה של מבנים לחקלאות. שווי הבנייה לחקלאות בשנה מוערך בכ-160 מיליון ש"ח בשנה. התכנית אושרה בחודש דצמבר 2016.
81. הצעדים המרכזיים במסגרת התכנית הם ביטול הדרישה לקבלת אישור ממדריך שה"מ, הבטחת אחידות ועקביות בין מחוזות המשרד, צמצום דרישות מידע וצמצום שורה של דרישות בעלות אופי פיקוחי.
82. בוצעו מספר פעולות להבטחת אחידות ועקביות בין מחוזות המשרד. המשרד עובד על עדכון הנוהל שמסדיר את הפעילות בתחום זה. עדכון הנוהל כולל את רוב צעדי התכנית – בן במישור ייעול התהליך והן במישור הפחתת הדרישות.
83. הטבלה הבאה מציגה את סטטוס הביצוע של הצעדים במסגרת התכנית.

צעד	מועד קבוע לסיום	סטטוס ביצוע
1. עדכון נוהל למתן חוות דעת המשרד להיתרי בניה עבור מבנים חקלאיים	1.3.2017	החל ביצוע

2.	עדכון מסמך "מדיניות, הנחיות וקריטריונים לתכנון מבנים חקלאיים"	1.6.2018	ממתין
3.	אחידות ועקביות בין מחוזות המשרד	1.3.2017	החל ביצוע
4.	ביטול הדרישה לאישור שה"מ	1.3.2017 (במסגרת עדכון הנוהל)	
5.	צמצום דרישות מידע	1.3.2017 (במסגרת עדכון הנוהל)	
6.	ביטול הדרישה לאישור מועצות בענפים שאינם מתוכננים	1.3.2017 (במסגרת עדכון הנוהל)	
7.	ביטול החובה להגיש אישור רו"ח	1.3.2017 (במסגרת עדכון הנוהל)	
8.	צמצום הדרישה להוכיח התכנות עסקית	1.3.2017 (במסגרת עדכון הנוהל)	
9.	ביטול הדרישה להציג הסכם קנייה	1.3.2017 (במסגרת עדכון הנוהל)	
10.	ביטול הדרישה לחוות דעת של רשות ניקוז	1.3.2017 (במסגרת עדכון הנוהל)	
11.	ביטול הדרישה להצגת פתרון ותשתיות ביוב במבנה חקלאי	1.3.2017 (במסגרת עדכון הנוהל)	
12.	עדכון, דרישות מידע אודות שימושים וגודל שטחים	1.3.2017 (במסגרת עדכון הנוהל)	
13.	ביטול החובה להציג טופס מידע תכנוני	1.3.2017 (במסגרת עדכון הנוהל)	
14.	צמצום כמות העותקים המוגשים	1.3.2017 (במסגרת עדכון הנוהל)	

84. במסגרת התכנית בוצע כימות של העלויות הישירות של הרגולציה ושל ההפחתה הצפויה במסגרת התכנית. בשלב זה מוקדם לבדוק את השפעת התכנית. הטבלה מציגה את ההשפעה הצפויה של כלל התכנית על סך העלויות הישירות למשק לפי תחשיב מצרפי.

עלויות לאחר הפחתה			עלות רגולציה קיימת		
בירוקרטיה		דרישות (₪)	בירוקרטיה		דרישות (₪)
ימי המתנה	כסף (₪)		ימי המתנה	כסף (₪)	
57,450	5,625,560	0	186,550	12,276,060	0

69.2%	54.2%	0%	הפחתה באחוזים
-------	-------	----	----------------------

בירוקרטיה	דרישות	הפחתה משוכללת באחוזים:
58%	0%	